

Genelge

MERA, YAYLAK VE KIŞLAKLARDA OTLATMA YÖNETİMİ UYGULAMA ESASLARI

(Genelge No : 2007/....)

BİRİNCİ BÖLÜM **Genel Hükümler**

Amaç

MADDE 1- (1) Mera, yaylak ve kışlak ile kamuya ait otlak ve çayırarda; sürdürülebilir verimliliğin sağlanması için, uygun hayvan cinsiyle, uygun mevsimde, otlatma kapasitesine uygun, üniform otlatmanın yapılması amacıyla, uygulanacak olan otlatma yönetimi kapsamında otlatma planlarının uygulanarak, kurallara uygun bir şekilde kullanılmasını sağlamaktır.

Kapsam

MADDE 2- (1) Mera, yaylak ve kışlak ile umuma ait çayır ve otlak alanlarını kapsar.

Hukuki dayanak

MADDE 3- (1) Bu Genelge, 28 Şubat 1998 Tarihli 4342 sayılı Mera Kanunu ile, 31 Temmuz 1998 tarih ve 23419 sayılı Resmi Gazete de yayımlanan Mera Yönetmeliği hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Genelgede geçen

- a) Bakanlık: Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nı,
- b) TÜGEM: Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü'nü,
- c) TAGEM: Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü'nü,
- d) Komisyon: Mera Komisyonunu,
- e) İl Müdürlüğü: Tarım ve Köyişleri Bakanlığı İl Müdürlüğü'nü,
- f) İlçe Müdürlüğü: Tarım ve Köyişleri Bakanlığı İlçe Müdürlüğü'nü,
- g) Araştırma Kuruluşları: Mera Islah ve Amenajman Projelerinin hazırlanmasında görev alan TAGEM'e bağlı Araştırma Enstitüsü Müdürlüklerini,
- h) Mera Islah ve Amenajman Projeleri: Mera, yaylak, kışlak ile umuma ait çayır ve otlakların yem verimini kalite ve kantite yönünden yükseltmek amacıyla sulama, gübreleme, zararlı ot mücadelesi, tohumlama ve benzeri biyolojik tekniklerle birlikte, otlatmanın planlanması, otlatmayı kolaylaştırıcı tesislerin yapılması, toprak ve su muhafaza gibi çeşitli fiziksel ve teknik tedbirlerin alınarak uygulanması için Araştırma Kuruluşları ve/veya Üniversitelerle birlikte İl Müdürlüklerince hazırlanarak uygulanan projeleri,
 - 1) Otlatma Mevsimi: Mera bitkilerinin zarar görmeden otlatılabilecekleri ve yeterli yem üretebilecekleri dönem olarak tanımlanır. Bu dönem; otlatma olgunluğuna ulaşılan İlkbahar kritik periyodu sonu ulaşılan tarih ile Sonbahar kritik periyodunun başladığı tarih arasında kalan zaman dilimidir.
 - i) Otlatma planı: Mera, yaylak, kışlak ile umuma ait çayır ve otlakların düzenli bir şekilde otlatılması ile ilgili olarak otlatma mevsimini, otlatma kapasitesini, otlatma sistemini, otlatılacak hayvan cins ve miktarını, otlatmaya başlama ve son verme tarihleri ile otlatma hakları gibi ayrıntıları belirleyen uygulama planını,

j) Üreticiler: Kamu kuruluşları hariç, tüzel kişiliğe sahip ıslah amaçlı birlikler, tarımsal kalkınma kooperatifleri, sulama kooperatifleri birlikleri ile tarımsal amaçlı kooperatifler ve üst kuruluşları ile şirketler ve gerçek kişileri,

k) Birlik: Hayvancılık konularında faaliyet gösteren yetiştirme, hayvansal üretim, ıslah ve pazarlama amaçlı kurulan birlikleri,

l) Çiftçi ailesi: Çiftçilik işlerini sürekli ve doğrudan doğruya yapan aileyi,

m) Aile: Bu Yönetmeliğin uygulanmasında karı-koca ve varsa reşit olmayan çocuklar ile reşit olup evli olmayan ve aile reisi ile birlikte oturan çocukları,

n) Göçer: Belirli bir otlatma alanına sahip olmayan, yılın her mevsiminde aile bireyleri ve hayvanları ile birlikte başka yerlere geçici olarak konaklayarak hayvancılık yapan insanları,

o) Otlatma Kapasitesi: Belli bir alanda ve eşit zaman aralıkları ile uzun yıllar bitki örtüsüne, toprak, su ve diğer tabii kaynaklara zarar vermeden otlatılabilecek büyükbaş hayvan birimi miktarını,

İfade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Otlatma yönetimi uygulama esasları

Otlatma planları

MADDE 5- (1) Mera ıslah ve Amenajman Projeleri uygulanan mera, yaylak ve kışlaklarda Ek.1 de verilen otlatma planları hazırlanarak uygulanacaktır.

(2) Mera ıslah ve Amenajman Projelerinin uygulanmadığı diğer tüm mera, yaylak ve kışlaklarda ise **Ülkesel Otlatma Planları** kapsamında illerin otlatma mevsimi tespit edilerek **İl Otlatma Planları** hazırlanarak uygulanacaktır.

Mera ıslah ve amenajman projesi uygulanan köy/belediyeler için otlatma planlarının hazırlanması ve duyurulması

MADDE 6- (1) Otlatma planları, Mera ıslah ve Amenajman Projeleri uygulanan köy ve belediyelerde bulunan tüm mera, yaylak ve kışlaklarda uygulanacaktır. Otlatma planları aşağıda ki şekilde hazırlanacaktır.

a) Otlatma planları mera ıslah ve amenajman projelerinin uygulanmasında görev alan üniversite veya araştırma kuruluşları ve mera yönetim birlikleri ile birlikte İl Müdürlüklerince hazırlanacaktır.

b) Hazırlanan otlatma planları en geç şubat ayının son haftasına kadar kurulmuşsa mera yönetim birliklerine, yoksa muhtarlıklara ve belediyelere teslim edilecektir.

(2) Mera, ıslah ve Amenajman Planlarının uygulandığı köy veya belediyede, Otlatma Planı (Ek.1) kullanılacaktır.

a) Otlatma planlarının birinci sayfasında planın uygulanacağı köy veya belediyenin ismi ile projeden sorumlu teknik elemanla birlikte, kurulmuşsa mera yönetim birliğinin başkanının adı ve soyadı yazılacaktır.(Ek-1-1)

b) Otlatma planının ikinci sayfasında, mera, yaylak veya kışlağın krokileri yer alacaktır. Bu kroki de meranın üzerinde bulunan sıvatlar, gölgelikler, mera yolları, otlatma parselleri gibi yapı ve tesisler belirtilecektir. (Ek-1-2)

c) Otlatma planının üçüncü sayfasında otlatma yönetimine dahil münavebe uygulanacak mera, yaylak ve kışlak parselleri belirlenerek cetvele yazılacaktır. (Ek-1-3)

1) Bu sayfada bulunan tablo üzerinde, köy veya belediyede bulunan mera, yaylak ve kışlaklarda yıl içerisinde otlatmaya başlanacak ve otlatmanın son bulacağı tarihler işaretlenecektir.

2) Köy veya belediyede bulunan meraların otlatmaya kapatıldığı dönemlerde, hayvanların kaliteli kaba yem ihtiyacını karşılayacak yem bitkileri ekilişleri cetvelde belirtilecektir.

d) Otlatma planında, yıl içerisinde otlatma hakkı olan çiftçi aileleri tespit edilecektir. Otlatma hakkı olan çiftçi aileleri, tahdit veya tahsis askısında kesinleşenlerle birlikte daha sonra komisyonca otlatma hakkı verilen çiftçi aileleridir. Bu hak sahiplerinin otlatma hakkına göre otlatılabileceği hayvan cins ve miktarı tespit edilerek otlatma planında bulunan cetvele işlenecektir. (Ek-1-4)

(3) Hazırlanan planlar Mera Komisyonlarınca uygulanmak üzere karar alınarak ilgili köy veya belediyede bulunan mera yönetim birliklerine, yoksa köy muhtarlığı veya belediye başkanlığına teslim edilecektir. Otlatma planlarının duyuru ve tebliği köy veya belediyelerde ilgililere mera yönetim birliği başkanınca yapılır. Mera yönetim Birliği kurulmayan köy veya belediyelerde duyurular Muhtar veya Belediye Başkanlarınca yapılır. İlan süresi 7 günden az olamaz.

İl otlatma planı

MADDE 7- (1) Mera, yaylak ve kışlak bitkilerinin zarar görmeden otlatılabilecekleri ve yeterli yem üretebilecekleri dönem olan otlatma mevsimi tespit edilecektir. Bu dönem; otlatma olgunluğuna ulaşılan ilkbahar kritik periyodunun sonu ile sonbahar kritik periyodunun başladığı tarih arasında kalan zaman dilimidir. Tüm İl de bulunan mera, yaylak ve kışlakların yıl boyu otlatma mevsimi içerisinde otlatılmasının düzenlenmesi için İl ve gerekirse ilçeler için Otlatma Planları hazırlanır.

(2) Komisyonun hazırladığı otlatma planları, mera, yaylak ve kışlaklarda otlatma mevsimini, otlatma kapasitesini, otlatma sistemini, otlatılacak hayvan cins ve miktarını, otlatmaya başlama ve son verme tarihlerini, otlatma süresini, otlatılacak alana gidiş, geliş güzergahlarını ve yolları gibi ayrıntıları içerir.

(3) İl Otlatma Planları, Mera Islah ve Amenajman Projesi uygulanan köy veya belediye dışında kalan tüm köy veya belediyelerde bulunan kadim veya tahsisli mera, yaylak ve kışlaklar için hazırlanacaktır. İl Otlatma Planları aşağıdaki şekilde hazırlanacaktır.

a) Bu amaçla Komisyon, İl Müdürlüğü, illerinde veya bölgelerinde bulunan Araştırma Kuruluşları, Üniversiteler, İl Ziraat Odası Başkanı ile Çevre ve Orman Bakanlığı temsilcisi ile Mera Komisyonunca uygun görülen çevre ve mera ile ilgili tüm sivil toplum kuruluşları ile toplantılar düzenleyerek kendi illerinde bulunan mera, yaylak ve kışlaklar için ilçeler arası iklimsel farklılıkları da dikkate alarak otlatmanın başlama ve otlatmanın sona erme tarihlerini belirten otlatma mevsimini tespit edecektir.

b) Ayrıca İllerinde bulunan mera, yaylak ve kışlakların otlatma kapasitelerine göre otlatılacak hayvan cins ve miktarı tespit edilecektir.

c) Tespit edilen bu Otlatma Planları Mera Komisyonu kararı haline getirilerek valilikçe onaylandıktan sonra ilgili kişi ve kuruluşlarla, muhtar veya belediyelere tebliğ edilecektir.

(4) Mera Komisyonu valilik kararıyla gerektiğinde mera, yaylak ve kışlakları İl Otlatma Planlarında tespit edilen otlatma kapasitelerine göre yıl içerisinde geçici veya süreli olarak otlatmaya kapatabilir.

Otlatma bedelleri

MADDE 8- (1) Komisyon her yıl mera, yaylak ve kışlakların otlatma kapasiteleri, otlatma süresi, bölgenin ekonomik durumu, otlatma haklarına göre o yıl için hayvan başına uygulanacak otlatma bedellerini tespit edecektir. Tespit edilen bu bedel, il otlatma planları ile birlikte köy veya belediyelere duyurulacaktır.

(2) Komisyonlar otlatma bedellerinin yanında yıl içerisinde uygulanacak ceza bedellerini, Mera Kanununun 26. maddesine göre tespit ederek ve Köy Muhtarlıkları ve Belediye Başkanlıkları vasıtasıyla duyurur.

Orman içi, orman kenarı ve orman st sınırı mera, yaylak ve kışlaklarda otlatma planının hazırlanması ve uygulanması

MADDE 9- (1) Komisyon, orman içi, orman kenarı ve orman st sınırında bulunan otlatmaya açılacak mera, yaylak ve kışlak alanlarında otlatma mevsimini, otlatma kapasitesini, otlatma sistemini, otlatılacak hayvan cins ve miktarını, otlatmaya başlama ve son verme tarihleri, otlatma süresini, otlatılacak mera, yaylak ve kışlak alanına gidiş, geliş güzergahlarını ve yollarını gibi ayrıntıları belirleyen uygulama planını kapsayan otlatma planlarını hazırlar.

(2) Komisyon ilgili orman teşkilatıyla toplanarak hazırlanan otlatma mevsimini ve otlatma planlarının uygulanması ile ilgili kararı alarak valinin onayına sunar. Alınan kararı ilgili kurum ve kuruluşlarla, köy veya belediyelere tebliğ eder.

Otlatma planlarının duyuru ve tebliği

MADDE 10 – (1) Otlatma Planı her yıl Ocak ayı sonuna kadar hazırlanacaktır. Hazırlanan otlatma planlarının duyuruları ve tebliğleri her yıl şubat ayının son haftasının son gününe kadar yapılacaktır.

Cezai hükümler

MADDE 11 – (1) 4342 sayılı Mera Kanunu'nun 19 uncu, 26 ncı ve 27 nci maddelerine göre; Komisyonlarca otlatma planı uygulanan mera, yaylak ve kışlaklarda otlatma hakkının üstünde hayvan otlatılmaz, otlatma haklarından fazla hayvan otlatanlardan bu ücret, fazla her hayvan sayısı için üç katı olarak tahsil edilir.

(2) Otlatma planlarının uygulandığı mera, yaylak ve kışlaklarda kararlara uymayan veya yükümlülüklerini yerine getirmeyenlerin yararlanma hakları Bakanlık İl ve İlçe Müdürlüėünün teklifi ve Valilik onayı ile en az 7 gün, en çok 30 gün süre ile geçici olarak, aynı fiilin tekrarı halinde ise yararlanma hakkı bir otlatma dönemi için iptal edilir.

(3) Muhtarlık veya belediyeler tarafından bu amaçla yapılacak tahsilat, o yerin mera alanlarının ıslah ve geliştirilmesi amacı ile köy sandığına veya belediye bütçesinde ayrı bir hesaba gelir kaydedilir ve amacı dışında kullanılmaz.

(4) Komisyonca tespit edilen ücret ve para cezalarının takip ve tahsilinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır

(5) Otlatma bedelleri, Mera Yönetim Birliklerince tahsil edilir. Mera Yönetim Birliklerinin kurulmadığı köylerde muhtarlık, belediyelerde ise belediye başkanlarınca görev verilen görevlilerce tahsil edilir.

(6) Otlatma bedelleri ve cezaların tahsilatı muhtarlık veya belediye başkanlığınca temin edilecek makbuzlarla yapılır.

(7) Tahsil edilen cezalar ve otlatma bedelleri köylerde köy sandığına, belediyelerde belediye bütçesinden ayrı olarak bir hesaba yatırılır ve İl müdürlüklerince hazırlanarak uygulanan mera ıslah ve amenajman projelerinde kullanılabilir.

(8) Yasaklanmış yerlerde hayvanlarını otlatmaya devam edenlerle, mera, yaylak ve kışlak arazisini sürmek sureti ile tahrip edenler ve izinsiz inşaat yapanlar hakkında, illerde Valilik, ilçelerde Kaymakamlıklar tarafından 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyedliėine Yapılan Tecavüzlerin nlenmesi Hakkında Kanun veya 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesi uyarınca işlem yapılır. Ayrıca Kabahatlar Kanunu kapsamında suç duyurusunda bulunulur.

(9) Bu Genelgede belirtilen fiilleri işleyenleri zamanında duyurmeyen Muhtar, Belediye Başkanı, Mera Yönetim Birliği Başkanı ve yeleri gibi bu uygulamada görev ve sorumluluk verilen diğer kişiler hakkında, genel hükümlere göre işlem yapılır.

Göçerler

MADDE 12- (1) Göçerler, Genelge hükümlerine tabidir.

Mera, yaylak ve kışlakların kiraya verilmesi

MADDE 13- (1) İhtiyaç fazlası mera, yaylak ve kışlaklar göçerlere, üretici, birlik veya çiftçi ailelerine kiralanabilir. Kiralamalar aşağıdaki şekilde gerçekleştirilir.

a) Öncelikle il genelinde kiralanacak mera, yaylak ve kışlakların tespitleri yapılır. Tespit edilen bu alanların krokileri, alanları, otlatma kapasiteleri, vejetasyon etütleri, otlatmaya yardımcı tesisler ve yapılar ile diğer tüm özellikleri tespit edilir. Bu alanlara ait kayıtlar oluşturularak envanteri çıkartılır.

b) Envanteri çıkarılan bu kiralanacak mera, yaylak ve kışlakların kiralama şartnameleri ile birlikte ilgili kurumlara, muhtarlıklara, komşu il müdürlüklerine, çevre ve orman müdürlüklerine, jandarmaya tebliğ edilir.

c) Mera, yaylak ve kışlak kiralama talebinde bulunacak üretici, birlik veya çiftçi aileleri, nüfus kaydı, ikametgahı, hayvan sayısı, cins ve miktarını belirten dilekçe ile başvurur.

d) Başvurular il müdürlüklerince belirlenen bir tarihte tamamlanır.

e) Kiralamalar 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa göre, satın almalar ise Kamu İhale Kanununa göre yapılır.

f) Kiralamalar bir yıllık olabileceği gibi, uzun süreli de yapılabilir. Ancak bu süre 25 yılı geçemez.

g) Mevsimlik kiralamalarda alınan otlatma bedellerinin %25'i mera ıslahı ve geliştirme projelerinde kullanılmak üzere köy sandığına gelir kaydedilir. Kalan kısmının yarısı, otlatma izni verildiğini belirten sözleşmenin yapılması sırasında, diğer yarısı ise en geç iki ay içerisinde mera gelir hesabına yatırılır.

h) Uzun süreli kiralamalarda kiraya verilen mera, yaylak ve kışlaklardan alınacak ücretler, kiralayanlar tarafından doğrudan T.C. Ziraat Bankası şubelerine yatırılır.

ı) İslah amaçlı kiralamalarda ıslah faaliyetinde bulunanlardan, yaptıkları masraflar çıktıktan sonra kalan miktar tahsil edilir. Yaptıkları masrafların miktarı aynı yılın kiralama ücretini geçtiği takdirde, kiralama ücretinin yapılan masrafları karşılama süresine kadar kira ücreti tahsil edilmez.

i) Kiralama yapan kişi ve kuruluşlar otlatma planlarına uymakla yükümlüdürler. Uymayanlar hakkında, Mera Kanunu, Mera Yönetmeliği ile bu Genelgenin 11 inci maddesinde belirtilen cezai hükümler uygulanır.

j) Yaylak ve kışlaklarda, otlatma ile birlikte ihtiyaç duyulacak kullanma amacına uygun mandıra, suluk, sundurma ve süreklilik göstermeyen barınak ve ağıllar için Mera Kanunu'nun 20 inci maddesi kapsamında Valilikten izin alınır. Mevsimlik kiralamalarda çadır, karavan, konteyner v.b. seyyar araçlar hariç olmak üzere süreklilik göstermese bile hiçbir şekilde tesis kurulmasına izin verilmez.

MADDE 14- (1) Umuma ait çayır ve otlak yerlerinin kullanılmasında ve bunlardan faydalanmasında bu Genelge hükümleri uygulanır.

EKLER:

EK-1- Mera İslah ve Amenajman Projesi Otlatma Planı

EK-2- Kroki

EK-3- Otlatma Planı Cetveli

EK-4- Otlatma Hakkı Kazanan Çiftçi Aileleri

EK-1-1

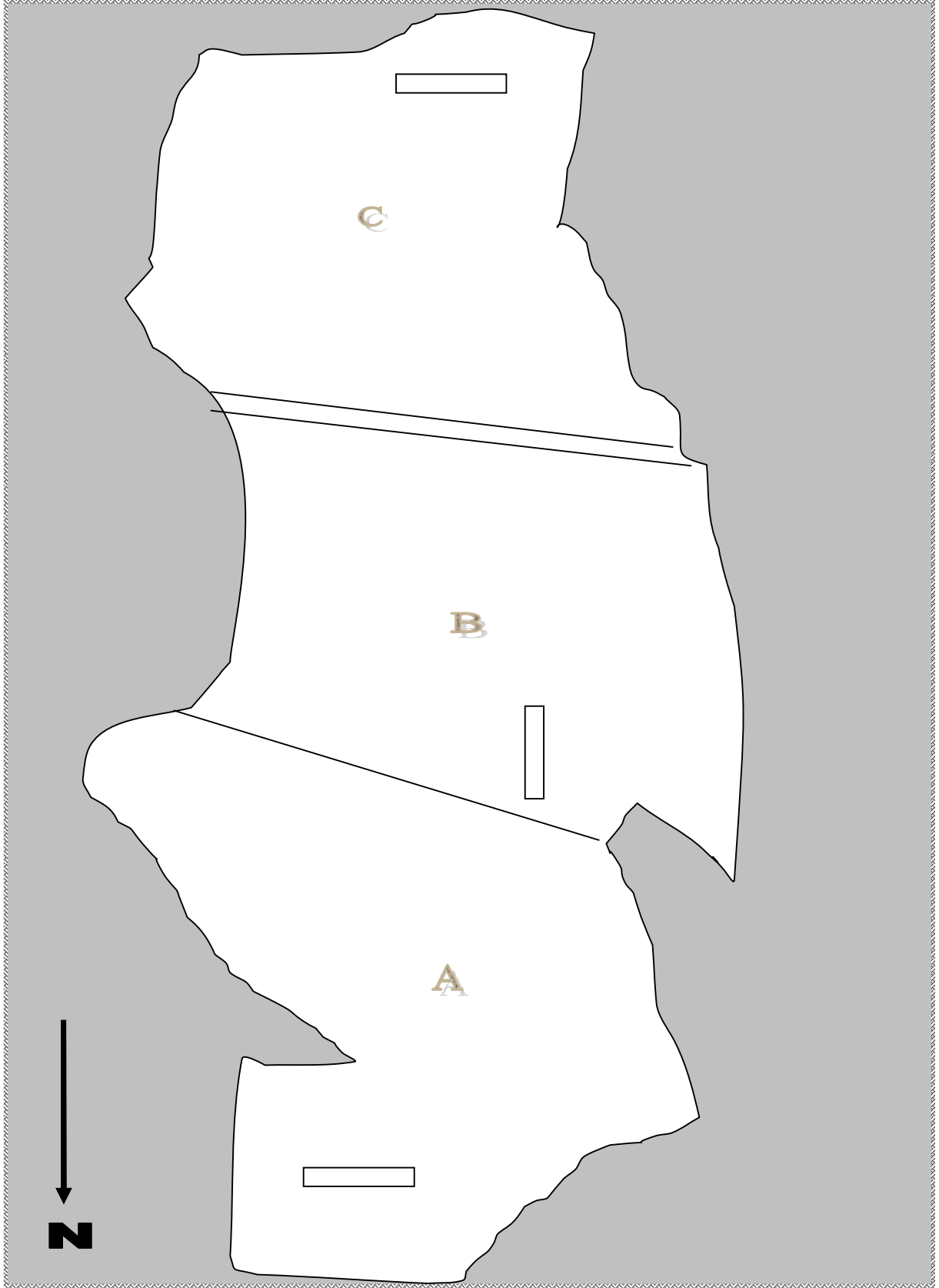
**T.C.
TARIM VE KOYIŞLERİ BAKANLIĞI
..... İl Müdürlüğü**

**.....İlçesi.....Köyü/Belediyesi
MERA ISLAH VE AMENAJMAN PROJESİ
OTLATMA PLANI**

**Mera Yönetim Birliği Başkanı :
Proje Sorumlusu :**

Her yıl Şubat ayı son haftasının son gününe kadar Mera Yönetim Birliklerine teslim edilecektir.

=ÖRNEKTİR=

İli :
 İlçesi :
 Köyü/Belediyesi :

MERA ISLAH VE AMENAJMAN PROJESİ OTLATMA PLANI														
Beslenme Kaynağı (Ha)	Otlatılacak Hayvan Sayısı	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haz.	Tem.	Ağust.	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Yem Miktarı Kg.
		OTLATMA PLANI												
Çayır														
Mera														
Otlak														
Yaylak														
Kışlak														
Yem Bitkileri (Ha)														
Yonca														
Korunga														
Fiğ Türleri														
Sorgum Türleri														
Silaj														
Otlatılacak Hayvan Cinsi														
Büyük Baş														
Küçük Baş														
Kuzu ve 0-6 Aylık Dana Düve	Verilecek Yem	Kesif Yem Programı												

Köyü/ Belediyesi Otlatma Hakkı Kazanan Çiftçi Aileleri							
Sıra No	Adı Soyadı	Hayvan Varlığı (Adet)			Otlatabileceği Hayvan Sayısı (Ad)		
		Büyükbaş	Küçük Baş	BBHB	Büyükbaş	Küçük Baş	BBHB
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							
21							
22							
23							
24							
25							
26							
27							
28							
29							
30							
31							
32							
33							
34							
35							
36							
37							
38							
39							
40							
	TOPLAM						